

D'esquerra a dreta. El secretari d'organització del PSC, José Zaragoza; la vicepresidenta, Manuela de Madre; el president del PSC, Pasqual Maragall, i el primer secretari, José Montilla, durant el desè congrés del PSC, celebrat el 25 de juliol del 2004 a Barcelona.

La clau de volta del PSC

És indiscutible el pes de José Montilla dins del PSC avui. L'actual primer secretari dels socialistes catalans ha esdevingut una peça clau en què s'endollen diverses connexions. Internament, la seva feina com a secretari general d'organització, primer, i després com a primer secretari del PSC ha estat essencial per posar pau a les crisis periòdiques entre els diversos corrents a l'interior de la formació socialista.

Segurament, el seu perfil biogràfic ha facilitat aquesta feina. Montilla, arribat a Catalunya de molt jove, provinent de la immigració andalusa, amb poc més de vint anys ingressava a les files socialistes i al sindicat UGT. Amb formació professional, va accedir a la universitat, on va fer alguns cursos de Dret i d'Econòmiques, tot i que no en finalitzà cap. Aviat la carrera política seria la seva principal dedicació. Va començar la seva experiència en la política municipal com a regidor el 1979 a l'Ajuntament de Sant Joan Despí, ciutat on té la residència.

Des del seu feu del Baix Llobregat, Cornellà, l'actual ministre d'Indústria es va convertir en peça clau d'unió entre la tradició catalanista i l'obrerisme espanyol que competien en l'interior del PSC.

Cornellà, el feu que el catapultà.

A mitjan dècada dels anys vuitanta és quan José Montilla es començà a forjar com a càrrec institucional. El 1985, a mig mandat entre les eleccions municipals del 1983 i del 1987, Montilla va accedir a l'alcaldia de Cornellà de Llobregat. Des de llavors, en les successives eleccions va anar revalidant el càr-

rec amb còmodes majories. Durant la seva època d'alcalde combinà altres càrrecs, com el de presidir el Consell Comarcal del Baix Llobregat i la Diputació de Barcelona, aquesta darrera institució entre el juliol del 2003 i l'abril del 2004.

De fet, es va convertir en un dels pesos pesants del PSC al Baix Llobregat, una de les federacions més fortes dels socialistes catalans i un personatge de prestigi entre els anomenats "capitans" del PSC. La seva relació amb Narcís Serra, home fort dels socialistes catalans a Madrid, durant la presidència de Felipe González, el va convertir en una peça pont entre els sectors del Baix Llobregat i del cinturó de Barcelona, menys entusiastes de les tesis catalanistes i la direcció del PSC, encapçalada pel mateix Serra.

L'eclosió de Montilla en el socialisme català es comença a veure a partir del novè congrés del PSC, el juny del 2000, quan va ser nomenat primer secretari, fent tàndem amb Pasqual Maragall com a president de la formació. Des d'aquell moment, les ferides per les pugnes internes del PSC —amb el seu moment àlgid al setè congrés, el 1994, celebrat a Sitges— queden gairebé cicatritzades, i la formació posa rumb al govern de la Generalitat de Catalunya. El pes de Montilla es veu

encara més reforçat en el congrés següent, el desè, el juliol del 2004.

Un dels pares del Tinell i pont amb el PSOE. Externament, Montilla també ha representat un paper clau. Va ser un dels artífexs, en representació del PSC, dels acords que van fer possible que els socialistes catalans salvessin el que en un primer moment semblava l'última derrota electoral. En les darreres eleccions catalanes, el novembre de 2003, el PSC no va aconseguir, per mà de Pasqual Maragall, guanyar el substitut de Jordi Pujol, Artur Mas. La perseverança de l'avui ministre d'Indústria va evitar que els socialistes catalans entressin en una crisi i llancessin la tovallola, i va esperonar l'acord que desembocaria en els pactes del Tinell i el govern tripartit.

Un altre dels papers de Montilla és el de pont entre els socialistes catalans i els seus companys del PSOE. Actualment és membre del comitè federal i de la comissió executiva federal del PSOE. Accedir a aquests òrgans, però, no li va resultar fàcil, perquè va haver de superar les resistències d'importants sectors dels socialistes espanyols, que no volien quotes territorials en els òrgans de direcció. Indiscutiblement, aquest paper s'ha vist reforçat amb el pes de la cartera del Ministeri d'Indústria.

En el trànsit de Cornellà al Ministeri d'Indústria, Montilla ha esdevingut inqüestionablement l'home fort del PSC a Madrid, després de controlar, amb els anys, l'estructura de la formació, l'anomenat "aparell".

Enric Rimbau

A la recerca de forats negres del ministre

Des que José Montilla arribà al Ministeri, el seu passat ha estat font de recerca i d'inspiració de la premsa espanyola. Concretament, un dels més interessats en el passat de l'exalcalde de Cornellà de Llobregat és el diari dirigit per Pedro J. Ramírez, *El Mundo*. A banda de les recerques d'incògnit que periodistes d'aquest mitjà van anar a fer al poble que el va veure néixer, Iznájar, a la província andalusa de Còrdova, el rotatiu madrileny també ha desplaçat periodistes, segons afirmen algunes fonts, a investigar el passat de Montilla a la comarca del Baix Llobregat. L'objectiu de ben segur que és el de cercar "els forats negres" en el passat del ministre.

Si el diari de Pedro J. ja va fer sang amb el tema de la condonació del deute del PSC per part de La Caixa, o d'un suposat desarrelament del ministre amb la seva terra de naixença, és fàcil pensar que les plomes esmolades del rotatiu s'abonin en alguns dels episodis que van aixecar polèmica en la gestió de Montilla en aquesta comarca.

Un dels temes que els serviran serà el de l'afer de la Confederació Empresarial del Baix Llobregat. El març del 2005, un total de vuit persones van ser imputades en un presumpte frau en les subvencions per a cursos de formació ocupacional a la comarca del Baix Llobregat. Entre els imputats pel titular del jutjat d'instrucció número 2 de Cornellà hi havia el president de la patronal, Paz Dorado, i els secretaris generals d'UGT, Juan José Casado Peña -regidor socialista al Prat de Llobregat-, i el de CCOO, Vicenç Rocosa. El desfalc ascendia a més d'1,3 milions d'euros, segons l'informe remès als jutjats per la Guàrdia Civil.

I de ben segur que, si graten, hi haurà més teca. Com la compra de la seu de la federació comarcal del Baix Llobregat del PSC, una masia, Can Rissuenyo. Els propietaris van denunciar en el seu moment que no van obtenir permís municipal per poder-hi fer unes obres, perquè l'edifici es considerava patrimoni històric. Finalment, els propietaris van vendre la masia, segons ells denunciaren, a preu per sota de mercat, a canvi de suposades "promeses" de compensacions urbanístiques que finalment no es van produir.

La política municipal té aquestes coses. I això de trobar de vegades depèn més de com es cerqui. Una cosa que determinats mitjans de Madrid tenen ben clara.

Ja és un tòpic, en parlar de Josep Montilla, que en un moment o altre hi aparegui la famosa sentència, que, diuen, el defineix: "ni s'altera, ni s'irrita, ni s'immuta". Sembla que, per a ell, el polític professional ha de parlar poc i escriure encara menys. I que ho practica al peu de la lletra.

Que és discret per definició, ho confirmen al poble on va néixer. Més, fins i tot, pel que no en saben que pel que n'expliquen. De fet, diuen que ha tornat a Iznájar "una harta" de vegades, que hi va cada estiu, que li agrada voejar el pantà, acostar-se al que va ser la seva casa. Però diuen també que de les seves visites no és fàcil de tenir-ne constància. Ara, que surt a la televisió, expliquen els veïns, potser sí que s'hi fixarien. Però si passeja pel poble "en samarreta i texans", ja em diràs perquè hi haurien de parar atenció. I després, és clar, hi ha el caràcter: "no és una persona a qui li agradi anar saludant a tothom", apunta Isabel Lobato, l'alcaldeessa. Que és introvertit, sí: "li costa, li costa; és tímid", destaca també Francisco Martos, el bibliotecari. A més, "és tan xicotiu...", explica un noi que presumeix que un dia s'hi va topar de cara, amb el cotxe, i "tot un ministre" es va haver d'apartar "perquè jo passés".

Hi ha consens, en tot cas, que no respon a l'estereotip d'andalús xerraire i fester. Perquè els estereotips ja ho tenen, que la realitat no sempre se'ls ajusta. I perquè Montilla fa anys que en va marxar, de la seva Andalusia natal. Molts.

El poble. Cases blanques. Carrers costeruts. Oliveres. Oliveres, oliveres, oliveres.

La vila d'Iznájar, a l'extrem sud de la província de Còrdova, s'enfila a un turó coronat pel corresponent castell moro (construït a final del segle VII i testimoni d'una efímera capitalitat de regne Taifa) i per la també corresponent església alçada després de la conquesta cristiana i significativament dedicada a l'apòstol Santiago. Fins allà on la vista arriba, el paisatge és ratllat d'oliveres alineades ("que ordenats que teniu els boscos!", diu que es va exclamar un jove parent arribat de Barcelona i disposat, ell sí, a fer bons